ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W BOGDAŃCU

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA LUB DZIECKA, STWARZAJĄCEGO ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA LUB ZDROWIA WŁASNEGO, INNYCH UCZNIÓW, DZIECI LUB PRACOWNIKÓW PLACÓWKI

2. **Stan prawny:** Uchwała Rady Pedagogicznej nr 4/1/2026-2027/ZSP w sprawie uchwalenia zmian w dokumentach z dnia 29 września 2026 r. obowiązuje od 5 października 2026 r.

2026 r.

§ 1. Cel i zakres procedury

1. **Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, dzieciom, pracownikom oraz innym osobom przebywającym na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bogdańcu, zwanego dalej „placówką", w przypadku wystąpienia zachowań agresywnych, przemocy lub innych zachowań stwarzających zagrożenie dla zdrowia albo życia.**
2. **Procedura określa zasady reagowania na agresję fizyczną i słowną, zachowania autoagresywne, groźby, bójki, pobicia, niszczenie mienia oraz inne zachowania mogące prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa.**
3. **Procedura dotyczy nauczycieli, wychowawców, specjalistów, pracowników administracji i obsługi oraz innych osób wykonujących zadania na terenie placówki.**
4. **Działania podejmowane wobec dziecka lub ucznia muszą być dostosowane do jego wieku, możliwości rozwojowych, stanu emocjonalnego, potrzeb edukacyjnych i zdrowotnych, a także okoliczności zdarzenia.**
5. **W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego, przemocy rówieśniczej lub przemocy ze strony osoby dorosłej stosuje się również obowiązujące w placówce Standardy Ochrony Małoletnich.**
6. **Priorytetem jest przerwanie zagrożenia, ochrona życia i zdrowia, udzielenie niezbędnej pomocy oraz zapobieganie ponownemu wystąpieniu zdarzenia.**

§ 2. Podstawy prawne

Procedurę stosuje się z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, w szczególności:

1. **Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności przepisów dotyczących zadań szkoły, obowiązków dyrektora oraz zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówce.**
2. **Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.**
3. **Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.**
4. **Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.**
5. **Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.**
6. **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.**
7. **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.**
8. **Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w zakresie dotyczącym m.in. obrony koniecznej i stanu wyższej konieczności.**
9. **Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, w zakresie obowiązków zawiadamiania właściwych organów.**
10. **Konwencji o prawach dziecka oraz innych przepisów dotyczących ochrony praw i dobra dziecka.**

Procedurę należy stosować zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów oraz dokumentami wewnętrznymi placówki.

§ 3. Postępowanie bezpośrednio po wystąpieniu agresji

1. **Nauczyciel lub inny pracownik placówki, który jest świadkiem agresywnego zachowania, w szczególności bójki, pobicia, ataku fizycznego, gróźb lub autoagresji, podejmuje niezwłoczne działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa.**
2. **Do podstawowych obowiązków osoby interweniującej należy:**
    1. **stanowcze, spokojne i jednoznaczne wezwanie do przerwania niebezpiecznego zachowania;**
    2. **wezwanie pomocy innego pracownika placówki, jeżeli sytuacja tego wymaga;**
    3. **odsunięcie osób postronnych od miejsca zdarzenia, o ile jest to możliwe bez zwiększania zagrożenia;**
    4. **rozdzielenie uczestników bójki lub odizolowanie osoby zachowującej się agresywnie od pozostałych osób, jeżeli można to zrobić bezpiecznie;**
    5. **zabezpieczenie osoby poszkodowanej i udzielenie jej pierwszej pomocy w zakresie posiadanych umiejętności;**
    6. **wezwanie pomocy medycznej, jeżeli stan osoby poszkodowanej tego wymaga;**

7. **niezwłoczne powiadomienie dyrektora lub osoby zastępującej dyrektora, a w razie potrzeby również pedagoga, psychologa lub innego specjalisty;**
8. **obserwowanie sytuacji do czasu ustania zagrożenia i zapewnienie opieki uczestnikom zdarzenia.**

3. **Osoba interweniująca nie podejmuje działań, które niepotrzebnie narażają ją samą, innych pracowników lub dzieci na niebezpieczeństwo.**
4. **W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, użycia niebezpiecznego narzędzia, poważnej przemocy albo niemożności opanowania sytuacji należy niezwłocznie wezwać odpowiednie służby, w szczególności pod numerem alarmowym 112 lub pogotowie ratunkowe pod numerem 999.**
5. **Nie wolno pozostawiać osoby poszkodowanej bez niezbędnej opieki ani dopuszczać do ponownego kontaktu uczestników, jeżeli nadal istnieje ryzyko przemocy.**
6. **Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia należy zapewnić uczestnikom zdarzenia warunki do uspokojenia się i uzyskać pomoc odpowiednią do ich potrzeb.**

§ 4. Zasady postępowania w sytuacji konieczności fizycznego powstrzymania zachowania

1. **W pierwszej kolejności stosuje się środki nieinwazyjne, w szczególności komunikaty słowne, zwiększenie dystansu, usunięcie osób postronnych, ograniczenie bodźców oraz wezwanie pomocy.**
2. **Nie wolno stosować kar cielesnych, przemocy, poniżania, zastraszania ani działań mających na celu odwet lub wymuszenie posłuszeństwa.**
3. **Sama agresja, nieposłuszeństwo, odmowa wykonania polecenia lub powtarzające się trudności wychowawcze nie stanowią wystarczającej podstawy do stosowania fizycznego przytrzymywania dziecka.**
4. **Jeżeli występuje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia, a inne dostępne sposoby nie pozwalają na skuteczne przerwanie niebezpiecznego działania, pracownik podejmuje wyłącznie działania niezbędne i proporcjonalne do zagrożenia, w granicach obowiązującego prawa.**
5. **Każde działanie ingerujące w swobodę ruchu dziecka musi być ograniczone do sytuacji rzeczywiście koniecznej, trwać możliwie najkrócej i zakończyć się niezwłocznie po ustaniu bezpośredniego zagrożenia.**
6. **Niedopuszczalne jest stosowanie technik mogących utrudniać oddychanie, powodować ucisk szyi, klatki piersiowej lub brzucha albo stwarzać inne nieuzasadnione ryzyko dla zdrowia.**
7. **Pracownik nie może stosować fizycznego przytrzymywania jako rutynowej metody wychowawczej ani na podstawie samej zgody rodzica.**
8. **Po zdarzeniu, w którym doszło do fizycznego powstrzymywania dziecka, należy niezwłocznie powiadomić dyrektora, ocenić stan zdrowia dziecka, w razie potrzeby wezwać pomoc medyczną, poinformować rodziców oraz sporządzić szczegółową dokumentację.**

9. **Jeżeli sytuacja dotyczy dziecka z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami, należy uwzględnić jego indywidualną sytuację oraz obowiązujące przepisy. Indywidualne zalecenia specjalistów nie mogą zastępować wymaganej podstawy prawnej działania.**
10. **Wątpliwości dotyczące dopuszczalności konkretnej formy interwencji fizycznej dyrektor rozstrzyga z uwzględnieniem właściwych przepisów i, w razie potrzeby, konsultacji prawnej.**

§ 5. Powiadamianie dyrektora i rodziców

1. **O każdym poważnym incydencie agresji, w szczególności bójce, pobiciu, urazie, groźbie użycia niebezpiecznego narzędzia lub zachowaniu zagrażającym życiu albo zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować dyrektora placówki lub osobę go zastępującą.**
2. **Wychowawca lub inny wyznaczony pracownik informuje rodziców albo opiekunów prawnych uczestników zdarzenia o jego przebiegu, podjętych działaniach i dalszych zaleceniach.**
3. **W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia powiadomienie rodziców nie może opóźniać wezwania służb ratunkowych.**
4. **Informacje przekazywane rodzicom muszą dotyczyć ich dziecka i być zgodne z zasadami ochrony danych osobowych. Nie należy ujawniać danych innych uczniów ani szczegółów objętych ochroną.**
5. **Jeżeli istnieje podejrzenie, że rodzic lub opiekun może być sprawcą krzywdzenia dziecka albo powiadomienie go mogłoby zwiększyć zagrożenie, postępuje się zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich i właściwymi przepisami.**

§ 6. Dokumentowanie zdarzenia

1. **Pracownik będący świadkiem zdarzenia lub osoba wyznaczona przez dyrektora sporządza notatkę służbową, niezwłocznie po zabezpieczeniu sytuacji.**
2. **Notatka powinna zawierać:**
    1. **datę, godzinę i miejsce zdarzenia;**
    2. **dane osób uczestniczących w zdarzeniu oraz świadków, w zakresie niezbędnym do dokumentacji;**
    3. **opis zachowania poprzedzającego zdarzenie i jego przebiegu, bez ocen i niepotwierdzonych przypuszczeń;**
    4. **opis podjętych działań, udzielonej pomocy i sposobu zakończenia interwencji;**
    5. **informacje o obrażeniach lub innych zauważonych skutkach zdarzenia;**
    6. **informację o powiadomieniu dyrektora, rodziców i służb;**
    7. **opis ewentualnego zastosowania fizycznego powstrzymania zachowania, wraz z uzasadnieniem konieczności, czasem trwania i podjętymi środkami bezpieczeństwa;**
    8. **podpis osoby sporządzającej dokument.**

3. **Dyrektor określa sposób przechowywania dokumentacji z zachowaniem zasad poufności, ochrony danych osobowych i dostępu wyłącznie osób upoważnionych.**
4. **W razie podejrzenia przestępstwa lub krzywdzenia małoletniego dokumentację prowadzi się również zgodnie z właściwymi procedurami ochrony małoletnich.**

§ 7. Rozmowy z uczestnikami zdarzenia

1. **Po ustaniu zagrożenia wychowawca, pedagog, psycholog lub inny wyznaczony pracownik przeprowadza rozmowę z uczestnikami zdarzenia, dostosowaną do ich wieku, możliwości komunikacyjnych i stanu emocjonalnego.**
2. **Rozmowy z osobą pokrzywdzoną i osobą podejrzewaną o zachowanie agresywne prowadzi się w razie potrzeby oddzielnie, bez wywierania presji i bez wymuszania przyznania się do winy.**
3. **Celem rozmów jest ustalenie okoliczności zdarzenia, rozpoznanie potrzeb uczestników, udzielenie wsparcia oraz zaplanowanie działań zapobiegających podobnym sytuacjom.**
4. **Nie należy wymuszać pojednania, przeprosin ani udziału w mediacji, jeżeli mogłoby to narazić osobę pokrzywdzoną na dalszą krzywdę.**
5. **Jeżeli zdarzenie może stanowić przestępstwo lub poważny przypadek przemocy, rozmowy prowadzi się z uwzględnieniem dobra dziecka i bez podejmowania działań, które mogłyby utrudniać czynności właściwych organów.**

§ 8. Dalsze działania wychowawcze i pomoc psychologiczno-pedagogiczna

1. **Wychowawca informuje rodziców o zdarzeniu oraz ustala z nimi możliwe działania wspierające dziecko.**
2. **W przypadku powtarzających się zachowań agresywnych wychowawca, we współpracy z pedagogiem, psychologiem i innymi specjalistami, dokonuje analizy sytuacji dziecka, w tym:**
    1. **okoliczności i częstotliwości występowania zachowań;**
    2. **sytuacji szkolnej, relacji rówieśniczych i czynników mogących wywoływać napięcie;**
    3. **potrzeb rozwojowych, emocjonalnych i edukacyjnych;**
    4. **skuteczności dotychczasowych działań wychowawczych i wspierających.**
3. **W razie potrzeby organizuje się spotkanie z rodzicami lub opiekunami prawnymi w celu omówienia sytuacji, zaplanowania pomocy i ustalenia zasad współpracy.**
4. **W spotkaniu mogą uczestniczyć wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor oraz inni specjaliści, stosownie do potrzeb.**
5. **Ustalenia ze spotkania dokumentuje się w notatce lub innym właściwym dokumencie. W miarę możliwości określa się konkretne działania, osoby odpowiedzialne oraz termin oceny ich skuteczności.**
6. **W zależności od rozpoznanych potrzeb placówka organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z obowiązującymi przepisami.**

7. **Jeżeli jest to uzasadnione, rodzicom wskazuje się możliwość skorzystania z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innych odpowiednich instytucji.**
8. **W przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego podejmowane działania powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami oraz uwzględniać zalecenia wynikające z dokumentacji dziecka.**
9. **Brak natychmiastowej poprawy zachowania nie może prowadzić do rezygnacji z zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, pomocy i indywidualnej oceny jego potrzeb.**

§ 9. Powtarzające się zachowania agresywne

1. **Jeżeli pomimo podejmowanych działań zachowania agresywne się powtarzają, wychowawca informuje dyrektora i wnioskuje o przeprowadzenie pogłębionej analizy sytuacji.**
2. **Dyrektor może zwołać spotkanie zespołu nauczycieli i specjalistów w celu:**
    1. **analizy dotychczasowych zdarzeń;**
    2. **oceny skuteczności udzielanej pomocy;**
    3. **ustalenia dodatkowych działań profilaktycznych, wychowawczych i wspierających;**
    4. **określenia sposobu monitorowania bezpieczeństwa dziecka i pozostałych uczniów;**
    5. **ustalenia zasad współpracy z rodzicami i właściwymi instytucjami.**
3. **Rodzice są zapraszani do współpracy w zakresie odpowiednim do sytuacji, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ochrony małoletnich.**
4. **Jeżeli zachodzi podejrzenie demoralizacji nieletniego lub popełnienia czynu karalnego, dyrektor rozważa zawiadomienie właściwego sądu rodzinnego lub Policji, zgodnie z ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.**
5. **W razie podejrzenia przestępstwa ściganego z urzędu podejmuje się działania przewidziane prawem, niezależnie od postępowania wychowawczego prowadzonego przez placówkę.**
6. **Odpowiedzialność za ocenę zasadności zawiadomienia właściwych organów nie może być uzależniona wyłącznie od zgody rodziców ani od wcześniejszego wyczerpania wszystkich środków wychowawczych.**

§ 10. Interwencja Policji i innych służb

1. **Policję wzywa się w szczególności w przypadku:**
    1. **bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, gdy interwencja jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa;**
    2. **użycia lub groźby użycia niebezpiecznego narzędzia;**
    3. **poważnej przemocy, której nie można bezpiecznie przerwać przy użyciu dostępnych środków;**

4. **uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, jeżeli okoliczności wymagają niezwłocznego powiadomienia organów ścigania;**
5. **innych sytuacji, w których interwencja Policji jest konieczna zgodnie z prawem.**

2. **Pogotowie ratunkowe wzywa się w przypadku urazu, utraty przytomności, trudności w oddychaniu, poważnego samouszkodzenia, podejrzenia zatrucia lub innego stanu wymagającego pilnej pomocy medycznej.**
3. **W razie bezpośredniego zagrożenia należy korzystać z numeru alarmowego 112.**
4. **Powtarzające się zachowanie agresywne wymaga analizy sytuacji i odpowiednich działań. Sam fakt powtarzalności zachowania nie stanowi automatycznej podstawy do każdorazowego wzywania Policji.**

§ 11. Zawiadomienie sądu rodzinnego

1. **Jeżeli z okoliczności sprawy wynika podejrzenie demoralizacji nieletniego albo popełnienia przez niego czynu karalnego, dyrektor podejmuje działania zgodne z ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.**
2. **W uzasadnionych przypadkach placówka zawiadamia właściwy sąd rodzinny lub Policję, przekazując informacje niezbędne do oceny sytuacji.**
3. **Zawiadomienie powinno zawierać opis zdarzeń, podjętych działań oraz istotnych okoliczności, z zachowaniem zasady przekazywania wyłącznie informacji potrzebnych do realizacji celu.**
4. **Zawiadomienie właściwego organu nie zastępuje obowiązku zapewnienia dziecku pomocy ani obowiązku ochrony pozostałych uczniów.**
5. **W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka stosuje się również odpowiednie postanowienia Standardów Ochrony Małoletnich.**

§ 12. Zasady ochrony wszystkich uczestników zdarzenia

1. **Wobec ucznia lub dziecka przejawiającego agresję należy zachować szacunek dla jego godności, praw i potrzeb rozwojowych.**
2. **Osobie pokrzywdzonej należy zapewnić bezpieczeństwo, wsparcie emocjonalne oraz możliwość zgłoszenia obaw dotyczących dalszego kontaktu ze sprawcą.**
3. **Nie dopuszcza się publicznego omawiania sprawy w sposób naruszający prywatność dzieci ani rozpowszechniania informacji o zdarzeniu wśród osób nieuprawnionych.**
4. **Działania wobec uczestników zdarzenia powinny być adekwatne do ich wieku, sytuacji i rzeczywistego zagrożenia.**
5. **Placówka monitoruje skuteczność podjętych działań oraz w razie potrzeby wprowadza dodatkowe środki zapewniające bezpieczeństwo.**

§ 13. Postanowienia końcowe

1. **Z treścią procedury zapoznaje się pracowników placówki w zakresie dotyczącym wykonywanych przez nich obowiązków.**

2. **Procedurę stosuje się łącznie ze statutem placówki, Standardami Ochrony Małoletnich, zasadami bezpieczeństwa i higieny oraz innymi obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi.**
3. **Dyrektor dokonuje przeglądu procedury w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany dokumentów wewnętrznych lub stwierdzenia potrzeby jej uzupełnienia.**
4. **Procedura wchodzi w życie z dniem określonym w zarządzeniu dyrektora.**

Bogdaniec, dnia .....

Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bogdańcu

.....

ZAŁĄCZNIK NR 1

NOTATKA SŁUŻBOWA Z ZDARZENIA AGRESYWNEGO

1. **Data i godzina zdarzenia: .....**
2. **Miejsce zdarzenia: .....**
3. **Osoba sporządzająca notatkę: .....**
4. **Osoby uczestniczące w zdarzeniu: .....**
5. **Świadkowie zdarzenia: .....**
6. **Opis przebiegu zdarzenia (fakty, bez ocen):**
   .....
   .....
7. **Podjęte działania i udzielona pomoc:**
   .....
   .....
8. **Czy wystąpiły obrażenia lub konieczność wezwania pomocy medycznej?**
   .....
9. **Czy zastosowano fizyczne powstrzymanie zachowania? Jeżeli tak, należy opisać okoliczności, konieczność, czas trwania i sposób działania:**
   .....
   .....
10. **Osoby i służby powiadomione o zdarzeniu oraz godzina powiadomienia:**
    .....
11. **Dalsze zalecane działania:**
    .....
    .....

Data sporządzenia notatki: .....

Podpis osoby sporządzającej: .....

Podpis dyrektora lub osoby przyjmującej zgłoszenie: .....

ZAŁĄCZNIK NR 2

POTWIERDZENIE POINFORMOWANIA RODZICA LUB OPIEKUNA PRAWNEGO

Imię i nazwisko dziecka/ucznia: .....

Data zdarzenia: .....

Data i sposób poinformowania rodzica/opiekuna: .....

Osoba przekazująca informację: .....

Zakres przekazanych informacji i ustalone dalsze działania: .....
.....

Podpis osoby sporządzającej dokument: .....

Potwierdzenie otrzymania informacji przez rodzica/opiekuna (jeżeli stosowane): .....

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Janusz Hryniewicz
Data: 2026.11.09 08:53:44 CET